

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera a soudkyň Lenky Matyášové a Veroniky Juříčkové v právní věci žalobkyně: **H. S. Q. A.**, zastoupené Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou, sídlem Milady Horákové 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2021, č. j. OAM-187/ZA-ZA11-P05-2020, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 6. 2021, č. j. 22 Az 23/2021 - 27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalovaný dne 8. 4. 2021 rozhodl, že opakovaná žádost žalobkyně o mezinárodní ochranu je nepřipustná dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žalobkyně neuvedla žádnou novou skutečnost oproti své předchozí žádosti a v zemi původu žalobkyně nedošlo od doby posouzení její předchozí žádosti k žádné změně, která by svědčila hrozbě pronásledování či vážné újmy. Řízení o žádosti proto dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně u Krajského soudu v Brně, který žalobu zamítl.

[3] Krajský soud zrekapituloval, že žalobkyně z Jordánska vycestovala dne 6. 11. 2018 na vízum na 3 měsíce spolu s manželem, českým státním občanem. České orgány poté žalobkyni odmítly prodloužit vízum, neboť zjistily, že její manžel byl v době sňatku již ženatý s jinou ženou. K důvodům mezinárodní ochrany uvedla, že má strach o svůj život, neboť otec a bratři ji chtějí zabít kvůli tomu, že se vdala a oni se sňatkem nesouhlasí. Další důvod je to, že chce být v ČR se svým manželem. O první žádosti rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 1. 2020, které nabylo právní moci dne 23. 1. 2020. Dne 26. 2. 2020 podala žalobkyně opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Uvedla, že o mezinárodní ochranu žádá kvůli lidskosti. Vzali se s manželem, aniž by to oznámili rodině, a kdyby se žalobkyně vrátila zpět, tak ji oběsí. Na dotaz žalovaného žalobkyně uvedla, že má stejné důvody jako v případě první žádosti.

[4] Krajský soud proto zhodnotil, že žalobkyně nesporně uvádí v opakované žádosti stejné důvody, jako v první žádosti: obavu o svůj život ze strany rodiny z důvodu neschváleného sňatku a vůli žít s manželem v ČR. Není proto důvod podrobovat uvedené důvody znovu věcnému

posouzení. Žalovaný proto nepochybil tím, že nezkoumal věcné důvody žádosti, totiž zda žalobkyni hrozí v zemi původu vážná újma v souvislosti s uzavřením sňatku a problémy s jejími rodinnými příslušníky, či zda by neudělení doplňkové ochrany bylo v rozporu s čl. 8 Úmluvy s ohledem na vůli žalobkyně setrvat s manželem v ČR. V tomto směru žalobkyně v opakované žádosti nic nového neuvedla.

[5] Krajský soud také považoval za dostatečné odůvodnění žalovaného týkající se zhodnocení otázky změny politické, bezpečnostní, či institucionální situace v zemi žalobkynina původu, ač upozornil, že by v této části mohlo být rozhodnutí obsahově bohatší. Žalobkyně podala opakovanou žádost měsíc po pravomocném skončení řízení o její první žádosti, lze proto mít za to, že podklady shromážděné žalovaným v řízení o první žádosti byly stále aktuální. Žalobkyně žádnou změnu okolností rozhodných pro udělení mezinárodní ochrany v řízení o opakované žádosti nezmínila. Ani z nově obstaraných informací o zemi původu žádná taková změna nevyplývá. Jediné relevantní tvrzení v žalobě je v tomto směru odkaz žalobkyně na zprávu neziskové organizace o domácím násilí v Jordánsku, podle níž bylo v roce 2019 zaznamenáno 21 domácích zabití žen, zatímco v roce 2018 jich bylo zaznamenáno pouze 7. Ani tato skutečnost však dle soudu sama o sobě nesvědčí o tom, že by oproti řízení o první žádosti došlo v zemi původu žalobkyně k takovým změnám, v jejichž důsledku by žalobkyni již samotným návratem do země původu hrozila vážná újma, před kterou by jí jordánské státní orgány nebyly ochotny či schopny poskytnout účinnou ochranu (v případě žalobkyně se nadto ani nejedná o zmiňované násilí uvnitř domácnosti, neboť by patrně žila se svým manželem, od něhož se žádného nebezpečí neobává).

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost.

[7] Stěžovatelka namítá, že informace, které v druhé žádosti uvedla, lze podřadit pod § 14a zákona o azylu, jelikož v případě návratu do země původu by jí hrozila vážná újma ve formě ohrožení zdraví či dokonce života, a také nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života. Opakovaná žádost je tak dle jejího názoru přípustná. Žalovaný otázku zásahu do soukromého a rodinného života v případě nuceného vycestování do Jordánska a znemožnění soužití s manželem vůbec nehodnotil. Krajský soud se těmito námitkami vůbec nezabýval, jeho rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné.

[8] Stěžovatelka také trvá na tom, že v zemi původu došlo ke zhoršení situace, pokud se týká výskytu domácího násilí na ženách a jejich zabití v rodinách. Krajský soud však situaci bagatelizoval a opomněl, že stěžovatelka se obává násilí ze strany otce a bratrů, kteří nesouhlasili s jejím sňatkem. Informace OAMP ze dne 18. 2. 2021 je nedostačující, neboť neobsahuje žádné informace ohledně možností poskytnutí ochrany ženám jako obětem domácího násilí či jiného násilí.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na odůvodnění rozsudku krajského soudu a doplnil, že stěžovatelka proti negativnímu rozhodnutí o první žádosti nepodala žalobu, namísto toho měsíc po nabytí právní moci uvedeného rozhodnutí požádala o mezinárodní ochranu znovu s totožnými důvody.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc rozhodovanou u krajského soudu samosoudcem, a proto se soud podle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje

pokračování

zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[11] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[12] Stěžovatelka v kasační stížnosti k přijatelnosti svojí kasační stížnosti nic neuvedla. Zároveň nevznášá žádné právní otázky, které by nebyly judikaturou řešeny, byly řešeny rozdílně či by měly být vyřešeny jinak.

[13] Žalovaný žádost o mezinárodní ochranu meritorně neposuzoval, neboť ji shledal nepřijatelnou dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a řízení o ní proto dle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) odkazuje na § 11a odst. 1 zákona o azylu, dle kterého podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

[14] K posuzování opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu existuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, č. 2642/2012 Sb. NSS, platí, že „rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřijatelnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí vždy obsahovat odůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ Z usnesení ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 181/2018 - 45, plyne, že: „Za nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurální směrnice nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele.“

[15] Z uvedeného vyplývá, že při posuzování přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu se hodnotí pouze to, zda stěžovatelka uvedla nové okolnosti, které nemohla bez svého zavinění uvést dříve, či zda se relevantním způsobem změnila okolnosti na její vůli nezávislé (poměry v zemi původu), které by odůvodňovaly nový přezkum jejího případu. Pokud tomu tak je, bude její žádost věcně projednána. V opačném případě bude řízení zastaveno, neboť jí uváděné důvody pro udělení mezinárodní ochrany již byly správním orgánem posouzeny v předchozím řízení. Tím je určen též rámec soudního přezkumu.

[16] Namítá-li stěžovatelka, že krajský soud se nezabýval jejími námitkami odůvodňujícími udělení doplňkové ochrany, je třeba připomenout, že krajský soud mohl přezkoumat rozhodnutí pouze ve výše vytyčených mantinelech. Této povinnosti krajský soud dostal. Správně vysvětlil, že stěžovatelčina opakovaná žádost není přípustná, neboť důvody pro její podání jsou totožné jako v předchozí žádosti, a námitky ohledně soukromého a rodinného života a újmy na zdraví žalovaný posoudil již v předchozím řízení. Soud není oprávněn v rámci přezkumu rozhodnutí o nepřijatelnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu revidovat dříve přijaté závěry

žalovaného týkající se věcného posouzení cizincem uváděných důvodů. Rozhodnutí krajského soudu tedy netrpí vadou nepřezkoumatelnosti, jak stěžovatelka namítá.

[17] K otázce změny poměrů v zemi stěžovatelčina původu krajský soud taktéž respektoval ustálenou judikaturu, a ačkoliv považoval v této části rozhodnutí žalovaného za strohé, shledal jej dostačujícím.

[18] Žalovaný v prvním rozhodnutí o stěžovatelčině žádosti z informací o zemi původu dovodil, že stěžovatelce v zemi původu není upřena možnost obrátit se v případě negativního jednání soukromých osob na státní orgány s žádostí o pomoc, stejně tak může (a v minulosti to již učinila) využít vnitřního přesídlení. S ohledem na krátký časový interval mezi rozhodnutím o první žádosti a podáním druhé žádosti považoval krajský soud informace o zemi původu shromážděné v předchozím řízení za aktuální, a to i s ohledem na nově obstaranou informaci o zemi původu ze dne 18. 2. 2021, ze které žádná zásadní změna okolností nevyplývala. Je nutno připomenout, že dle citované judikatury musí být změna situace v zemi původu žadatele dostatečně závažná ve vztahu k tvrzeným důvodům žádosti. Krajský soud tak správně posoudil, že stěžovatelčin odkaz na nárůst případů domácího násilí není sám o sobě způsobilý založit nutnost nového věcného posouzení její žádosti.

[19] S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že Nejvyšší správní soud neshledal žádné pochybení krajského soudu, natož takové, které by mohlo mít vliv na hmotněprávní postavení stěžovatelky. Kasační stížnost tak nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[21] Žalobkyně požádala v podání ze dne 14. 7. 2021 o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, následně však soudu doložila plnou moc opravňující za ni jednat advokátku Mgr. Pavlínu Zámečnickovou, soud proto o žádosti žalobkyně nerozhodoval. Soud samostatně nerozhodoval ani o dodatečném návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku, neboť bezodkladně po zjištění, že o tomto návrhu nebylo dosud rozhodnuto, rozhodl o věci samé; rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku tak již pozbylo významu.

[22] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4). Žalobkyně v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. června 2022

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu